

LBRIS

We know
books

AGATHA CHRISTIE

TABLOUL

Traducere din limba engleză
BIANCA PAULEVICI

LITERA
București

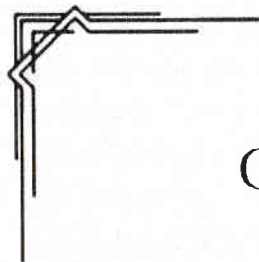
Această carte este dedicată numeroșilor cititori din țară, și nu numai, care îmi scriu și mă întreabă: „Ce s-a mai întâmplat cu Tommy și cu Tuppence? Ce fac ei acum?”

Vă doresc toate cele bune și sper să vă facă plăcere să vă reîntâlniți cu Tommy și Tuppence, mai în vârstă cu câțiva ani, dar cu sufletele înflăcărate!

AGATHA CHRISTIE

CARTEA I

SUNNY RIDGE

CAPITOLUL 1

MĂTUȘA ADA

Domnul și doamna Beresford stăteau la masă, la micul-dejun. Erau un cuplu obișnuit. Sute de cupluri în vârstă, asemenea lor, luau micul-dejun, chiar în momentul acela, peste tot în Anglia. Era și o zi relativ obișnuită, așa cum sunt cam cinci zile din șapte. S-ar fi zis că avea să plouă, dar nu era chiar sigur.

Domnul Beresford avusese cândva părul roșcat. Încă i se mai vedeau rămășițe din nuanța roșcată, dar cea mai mare parte a părului său căpătase acea culoare cărunt-nisipie la care ajung atât de des oamenii pe la vârsta mijlocie. Doamna Beresford avusese cândva părul brunet, ba chiar o claie viguroasă și cărlionțată. Negrul era, de-acum, amestecat cu șuvițe cărunte, aparent aleatorii, care creau un efect destul de plăcut. Doamna Beresford se gândise odată să-și vopsească părul, dar, în cele din urmă, se decisese că-i plăcea mai mult de ea însăși așa cum

o făcuse natura. Hotărâse, în schimb, să încerce o nuanță nouă de ruj, ca să-și mai înveselească figura.

Un cuplu în vârstă care lua micul-dejun. O pereche plăcută, dar care nu avea nimic remarcabil. Așa probabil că ar fi spus un privitor. Dacă privitorul cu pricina mai era și tânăr, probabil că ar fi adăugat: „Ei, da, chiar plăcuți, dar plictisitori de moarte, bineînțeles, ca toți bătrânii“.

Cu toate acestea, domnul și doamna Beresford încă nu ajunseseră în acea perioadă a vieții în care să se considere bătrâni. Și nu aveau nici cea mai vagă idee că ei și mulți alții erau considerați plictisitori de moarte doar pe temeiul acesta. Doar de către cei tineri, bineînțeles, dar, la urma urmei, ar fi gândit ei cu indulgență, tinerii nu știau nimic despre viață. Bieții de ei, mereu se îngrijorau în legătură cu examenele ori cu viața sexuală, sau își cumpărau haine extraordinare, sau își făceau lucruri extravagante la păr, ca să fie observați mai ușor. Domnul și doamna Beresford, din punctul lor de vedere, abia ce trecuseră de floarea vârstei. Se plăceau fiecare pe sine și se plăceau unul pe celălalt, iar zilele se succedau într-o manieră liniștită, dar agreabilă.

Existau, bineînțeles, momente - anumite momente are toată lumea. Domnul Beresford deschise o scrisoare, aruncă o privire peste ea și o puse jos, în grămăjoara din stânga lui. Apucă

următoarea scrisoare, dar se abținu s-o deschidă. În schimb, rămase cu ea în mână. Nu se uita la scrisoare, ci la suportul pentru feliile de pâine prăjită.

Sotia lui îl studie preț de câteva clipe, după care îi spuse:

- Ce s-a întâmplat, Tommy?

- Întâmpat? zise Tommy, pe un ton vag. Întâmpat?

- Asta am spus, zise doamna Beresford.

- Nu s-a întâmplat nimic, zise domnul Beresford. De ce s-ar fi întâmplat ceva?

- Te-ai gândit la ceva, zise Tuppence, pe un ton acuzator.

- Nu cred că mă gândeam la ceva.

- Ba da, te gândea. S-a întâmplat ceva?

- Nu, bineînțeles că nu. Ce ar trebui să se întâmple? Apoi adăugă: Am primit factura de la instalator.

- Ah, zise Tuppence, aparent iluminată. Mai mult decât te-ai așteptat, mă gândesc.

- Evident, zise Tommy, așa este mereu.

- Nu-mi dau seama de ce nu ne-am făcut instalatori, zise Tuppence. Dacă tu te-ai fi făcut instalator, eu aș fi putut fi ajutor de instalator, și ne-am fi scaldat în bani în fiecare zi.

- Am fost niște miopi, de n-am văzut aceste oportunități.

- La factura instalatorului te uitai adineauri?

- A, nu, aceea era o citație.

- Delincvență? Integrare rasială?

- Nu. Doar o altă casă pe care o deschid pentru bătrâni.

- Ei bine, e mai logic așa, oricum, zise Tuppence, dar nu înțeleg de ce trebuie să pari atât de îngrijorat în legătură cu asta.

- A, nu mă gândeam la asta.

- Ei bine, atunci la ce te gândea?

- Presupun că m-am gândit la cu totul altceva, zise domnul Beresford.

- La ce anume? vru să știe Tuppence. Știi că îmi vei spune, în cele din urmă.

- Chiar nu era nimic important. M-am gândit doar că, poate... ei bine, m-am gândit la mătușa Ada.

- Aha, înțeleg, zise Tuppence, înțelegând numaidecât. Adăugă apoi încet, meditativ: Da, mătușa Ada.

Privirile li se întâlneau. În zilele noastre, este regretabil, dar adevărat, că aproape orice familie se confruntă cu o problemă care se poate numi „mătușa Ada“. Numele diferă - mătușa Amelia, mătușa Susan, mătușa Cathy, mătușa Joan. Mai pot fi bunici, verișoare în vârstă și chiar mătuși de gradul al doilea. Dar acestea există și reprezintă o problemă de viață care trebuie tratată. Trebuie făcute aranjamente. Trebuie inspectate instituții care îngrijesc bătrâni și trebuie puse întrebări complete despre ele. Se caută recomandări de la doctori, de la prieteni care au, la rândul

lor, „mătuși Ada“ și care au fost „cât se poate de fericite, până să moară“ la Dafinii din Bexhill sau la Pajiștile fericite din Scarborough.

Au trecut de mult zilele în care mătușa Elisabeth, mătușa Ada și toate celelalte ca ele trăiau fericite în casele lor, în care locuiseră mulți ani până atunci, îngrijite de servitori devotați, chiar dacă uneori tiranici. Ambele părți erau în întregime satisfăcute de aranjament. Mai erau și nenumărate rude sărace, nepoate nevoiașe, verișoare nemăritate și pe jumătate idioate, toate tânjind după un cămin bun cu trei mese pe zi și un dormitor plăcut. Oferta și cererea se completau reciproc, și toate erau bune și frumoase. În zilele noastre, lucrurile stau altfel.

Pentru mătușile Ada cele de astăzi, aranjamentele trebuie să fie cum se cuvine, nu doar pentru o bătrână care, din pricina artritei sau a altor dificultăți reumatice, ar putea cădea pe scări dacă e lăsată singură într-o casă, ori care suferă de bronșită cronică sau care se ceartă cu vecinii și îi insultă pe meseriași.

Din păcate, mătușile Ada sunt o problemă mult mai mare decât cei aflați la celălalt capăt al scării de vârstă. Copiii pot fi trimiși la un centru de plasament, vârați pe gât rudelor sau înscriși la școli potrivite, unde să rămână în timpul vacanțelor, sau se pot face aranjamente pentru excursii cu ponei sau pentru tabere și, în general, copiii nu prea obiectează la adresa aranjamentelor făcute

pentru ei. Mătușile Ada sunt foarte diferite. Însăși mătușa lui Tuppence Beresford - mătușa de-a doua, Primrose - le pricinuisese foarte multe neazuri. Era imposibil de mulțumit. Nici nu intra bine într-o instituție care ar fi fost, în mod garantat, un cămin bun și confortabil pentru doamnele în vârstă, că, după ce-i scria câteva scrisori nepoatei, în care complimenta stabilimentul cu pricina, imediat după aceea se afla că părăsise indignată căminul, fără să anunțe. „Imposibil. Nu mai puteam rămâne acolo nici măcar un minut!“

În decurs de un an, mătușa Primrose se perindase prin unsprezece astfel de instituții, iar în cele din urmă, le scrisese că întâlnise un tânăr foarte fermecător. „Într-adevăr, un băiat foarte devotat. Și-a pierdut mama la o vârstă foarte fragedă și are foarte mare nevoie de cineva care să-l îngrijească. Am închiriat un apartament și va veni să locuiască alături de mine. Este un aranjament care ni se va potrivi perfect amândurora. Suntem suflete-pereche naturale. Nu trebuie să te mai neliniștești, dragă Prudence. Viitorul îmi este asigurat. Mă întâlnesc mâine cu avocatul, întrucât este necesar să-i las ceva lui Mervyn, în cazul în care voi deceda înaintea lui, lucru care este, bineînțeles, cât se poate de firesc, deși te asigur că momentan mă simt sănătoasă tun.“

Tuppence se dusesese degrabă în nord - incidentul avusese loc la Aberdeen. Dar întâmplarea a făcut ca poliția să fi ajuns acolo înaintea ei și să-l fi săltat pe încântătorul Mervyn, pe care îl căuta deja de ceva timp, sub acuzația că obținea bani prin identități false. Mătușa Primrose fusese foarte indignată și numise persecuție un asemenea tratament, dar, după ce participase la procedurile din sala de tribunal (unde fuseseră prezentate alte 25 de cazuri similare cu al său), fusese obligată să-și schimbe perspectiva despre tânărul ei *protégé*.

- Știi, Tuppence, cred că ar trebui să mă duc s-o văd pe mătușa Ada, zise Tommy. A trecut ceva timp.

- Mă gândesc și eu că da, zise Tuppence, deloc entuziasmată. Cât a trecut?

Tommy se gândi puțin, apoi zise:

- Trebuie să fie aproape un an.

- A trecut mai mult de-atât, zise Tuppence. Cred că mai bine de un an.

- Vai mie, zise Tommy, timpul chiar trece repede, nu-i așa? Nu pot să cred că a trecut chiar atât. Dar cred că ai dreptate, Tuppence. Îngrozitor cum uităm, nu-i așa? zise el, calculând în minte. Chiar mă simt foarte prost din pricina asta.

- Nu cred că ar trebui să te simți prost, zise Tuppence. La urma urmei, îi trimitem diverse lucruri și îi scriem scrisori.

- Ei, da, știu. Te pricepi de minune la astfel de lucruri, Tuppence. Dar, oricum, citim uneori lucruri care ne supără.

- Te gândești la cartea aceea îngrozitoare pe care am luat-o de la bibliotecă, zise Tuppence, și cât de oribil a fost pentru bieții bătrâni. Cum au suferit.

- O fi fost adevărată; mă gândesc, bazată pe viața reală.

- Ei, da, zise Tuppence, probabil că există astfel de locuri. Și oameni care sunt îngrozitor de nefericiți, care nu pot fi altfel decât nefericiți. Dar ce să facem, Tommy?

- Ce poate face oricine, decât să fie cât mai gri-juliu cu puțință? Să fie foarte atent cu alegerile pe care le face, să afle tot ce se poate afla despre locul cu pricina și să aibă grijă ca doctorul care o îngri-jește să fie amabil cu ea.

- Nu există o persoană mai amabilă decât doctorul Murray, trebuie să recunoști asta.

- Da, zise Tommy, părând tot mai puțin îngri-jorat. Murray este un tip de clasa întâi. Bun, răbdător. Dacă ar fi ceva în neregulă, ne-ar anunța.

- Deci nu cred că ar trebui să-ți faci griji în privința asta, zise Tuppence. Câți ani are acum?

- 82, zise Tommy, apoi adăugă: Ba nu, nu. Cred că 83. Trebuie să fie destul de îngrozitor când ai trăit mai mult decât toți cei din jurul tău.

- Așa simțim noi, zise Tuppence. Ei nu simt așa.

- Nu ai de unde să știi.

- Ba uite că mătușa ta, Ada, nu simte așa. Nu îți amintești cât de încântată ne-a povestit despre toți prietenii ei cărora le supraviețuise? „Am auzit că Amy Morgan nu mai are nici șase luni de trăit. Mereu zicea că eu sunt atât de firavă, iar acum e mai mult ca sigur că o să trăiesc mai mult decât ea. Ba chiar cu câțiva ani buni.“ Triumfătoare - așa mi s-a părut când a spus asta.

- Chiar și așa, zise Tommy.

- Știu, zise Tuppence, știu. Chiar și așa, simți că e de datoria ta, așadar, trebuie să te duci.

- Nu crezi că am dreptate?

- Din nefericire, zise Tuppence, chiar cred că ai dreptate. Categorie ai dreptate. Și voi veni și eu, adăugă ea, cu o ușoară nuanță de eroism în voce.

- Nu, zise Tommy. De ce ai veni? Nu e mătușa ta. Nu, lasă, mă duc doar eu.

- Nici vorbă, zise doamna Beresford. Și mie îmi place să sufăr. Vom suferi împreună. Nu îți va plăcea, și nici mie nu-mi va plăcea, și sunt absolut convinsă că nici mătușii Ada nu-i va plăcea. Dar îmi dau bine seama că este unul dintre acele lucruri care se cer făcute.

- Nu, nu vreau să vii cu mine. La urma urmei, îți amintești cât de înspăimântător de nepoliti-coasă a fost cu tine ultima dată?

- Ei, nu m-am supărat, zise Tuppence. Probabil că a fost singura parte a vizitei care i-a și plăcut bieteii femei. Nu-i port ranchiună, cătuși de puțin.

- Mereu te-ai purtat frumos cu ea, zise Tommy, chiar dacă nu-ți place foarte mult s-o vezi.

- Nimeni n-ar putea s-o placă pe mătușa Ada, zise Tuppence. Dacă mă întrebi pe mine, nu cred că a plăcut-o vreodată cineva.

- Nu se poate să nu-ți pară rău de oameni, când îmbătrânesc, zise Tommy.

- Ba eu pot, zise Tuppence. Nu am o fire așa drăguță ca tine.

- Femeie fiind, ești mai nemiloasă, zise Tommy.

- Presupun că ar putea fi acesta motivul. La urma urmei, femeile nu prea au timp să fie altfel decât realiste. Adică, îmi pare foarte rău pentru oameni, dacă sunt bătrâni sau bolnavi - sau orice altceva asemănător -, dacă sunt oameni drăguți. Dacă nu sunt drăguți, ei bine, atunci trebuie să recunoști că lucrurile stau altfel. Dacă ești destul de răutăcios, când ai 20 de ani, și la fel de răutăcios la 40, și chiar mai răutăcios pe la 60, și de-a dreptul un diavol pe la 80, ei bine, sincer, nu văd de ce ar trebui să ne pară rău de oameni, doar pentru că sunt bolnavi. De fapt, nu te poți schimba, ca persoană. Cunosce niște comori de oameni care au 70 și 80 de ani. Bătrâna doamnă Beauchamp, și Mary Carr, și bunica brutarului, scumpa doamnă

Poplett, care venea să ne facă nouă curățenie. Erau cu toții niște comori de oameni și foarte drăguți, și așa face orice așa putea pentru ei.

- Bine, bine, zise Tommy, poți să fii realistă. Dar, dacă vrei cu adevărat să te porți nobil și să vii cu mine...

- Vreau să vin cu tine, zise Tuppence. La urma urmei, m-am căsătorit cu tine la bine și la rău, iar mătușa Ada, cu siguranță, se încadrează la partea rea. Așa că vom merge mână-n mână. Și îi vom duce un buchet cu flori și o cutie cu bomboane de ciocolată moi în interior, și poate o revistă sau două. Ai putea să-i scrii domnișoarei cum-o cheamă, să-i spui că venim.

- Într-una din zile, săptămâna viitoare? Aș putea marți, zise Tommy, dacă este în regulă și pentru tine.

- Marți să fie, zise Tuppence. Cum o cheamă pe femeie? Nu-mi amintesc. Matroana, sau administratoarea, sau ce o fi. Începe cu P.

- Domnișoara Packard.

- Așa este.

- Poate că, de astă dată, va fi diferit, zise Tommy.

- Diferit? În ce sens?

- Ei, nu știu. Totuși, poate se va întâmpla ceva interesant.

- S-ar putea să fim implicați într-un accident de tren pe drum, zise Tuppence, înveselindu-se puțin.

- De ce naiba să vrei să fii implicată într-un accident feroviar?

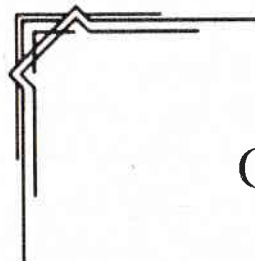
- Păi, de fapt, nu vreau, bineînțeles. Doar că...

- Doar că... ce anume?

- Ei bine, ar fi un fel de aventură, nu-i așa? Poate că am reuși să salvăm vieți sau să facem ceva util. Util și exaltant, în același timp.

- Lucrurile la care sperî tu! zise domnul Beresford.

- Știu, încuviință Tuppence. Doar că-mi vin și astfel de idei uneori.

CAPITOLUL 2

A FOST AL DUMNEAVOASTRĂ, CUMVA, BIETUL COPIL?

Ar fi greu de spus cum se alesese Sunny Ridge („Creasta însorită“) cu această denumire. Nu era nimic înalt în jurul ei, cu aspect de creastă. Pământul era plat, lucru mult mai potrivit pentru ocupanții ei în vârstă. Avea o grădină întinsă, deși oarecum banală. Era o vilă în stil victorian, destul de mare, păstrată într-o stare destul de bună. Erau câțiva copaci plăcuți și umbroși, o viță sălbatică de Virginia, care urca pe zidul lateral al casei, și pini chilieni care îi confereau peisajului o nuanță exotice. Erau câteva bănci în locuri avantajoase, unde se putea sta la soare, vreo două scaune de grădină și o verandă închisă, în care doamnele în vârstă se puteau adăposti de vânturile din est.

Tommy apăsă pe soneria de la intrarea din față, iar el și Tuppence fură primiți cum se cuvine de către o femeie tânără, îmbrăcată într-un halat de nailon,

care părea destul de hărțuită. Îi conduse într-un salon mic și le spuse, cu sufletul la gură:

- O anunț pe domnișoara Packard. Vă așteaptă și coboară imediat. Nu vă deranjează dacă așteptați puțin, nu-i așa? Dar avem o problemă cu bătrâna doamnă Carraway. Știți, și-a înghițit iar degetarul.

- Cum de-a făcut așa ceva? întrebă, surprinsă, Tuppence.

- De amuzament face lucruri de-astea, le explică servitoarea pe scurt. Și nu se lasă.

Aceasta plecă, iar Tuppence se așeză și zise, gânditoare:

- Nu cred că mi-ar plăcea să înghit un degetar. Îngrozitor de noduros ar fi, la înghițire. Nu crezi?

Totuși, nu așteptară mult și domnișoara Packard intră pe ușă, cerându-și scuze. Era o femeie corpulentă, de aproximativ 50 de ani, cu părul nisipiu și cu un aer calm, pe care Tommy îl admirase dintotdeauna.

- Îmi pare foarte rău că v-am făcut să așteptați, domnule Beresford, zise ea. Ce mai faceți, doamnă Beresford? Mă bucur mult că ați putut veni și dumneavoastră.

- Am auzit că a înghițit cineva ceva, zise Tommy.

- A, deci Marlene v-a spus despre asta? Da, bătrâna doamnă Carraway. Mereu înghite lucruri. Este foarte dificil, știți, pentru că nu-i putem

supraveghea pe toți în permanență. Bineînțeles, știm că și copiii fac așa, dar, pentru o femeie în vârstă, pare o plăcere destul de ciudată, nu credeți? A pus stăpânire pe ea, știți? E tot mai rău, în fiecare an. Nu-i face însă nici un rău - asta e partea cea mai veselă a situației.

- Poate că tatăl ei a fost înghițitor de săbii, sugeră Tuppence.

- Este o idee foarte interesantă, doamnă Beresford. Poate că așa s-ar explica lucrurile. Apoi continuă: I-am spus domnișoarei Fanshawe că veniți, domnule Beresford. Nu știu dacă a și înțeles. Nu întotdeauna înțelege, să știți.

- Cum s-a simțit în ultima vreme?

- Păi, mă tem că starea ei se deteriorează destul de rapid acum, zise domnișoara Packard, cu voce mângâietoare. Nu avem de unde ști cât înțelege și cât nu. I-am spus aseară și mi-a răspuns că sigur mă-nșelam, pentru că este în timpul școlii. Părea să creadă că sunteți încă la școală. Bieții de ei, uneori devin foarte confuzi, mai ales de-a lungul timpului. Totuși, în această dimineață, când i-am reamintit de vizita dumneavoastră, mi-a spus doar că era imposibil așa ceva, de vreme ce ați murit. În fine, continuă vioaie domnișoara Packard, mă aștept să vă recunoască, dacă vă vede.

- Cu sănătatea cum stă? Cam tot așa?